

Sygnatura akt VII Pa 55/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

22 listopada 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Kosicka

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu 22 listopada 2021 r. na rozprawie w Warszawie

sprawy z powództwa P. S.

przeciwko A. P.

o wydanie dokumentu

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie

z 28 kwietnia 2021 r. sygn. akt VI P 304/20

I. prostuje wyrok sądu rejonowego poprzez określenie przedmiotu sporu: „o wydanie świadectwa pracy i wydanie dokumentu”;

II. oddala apelację;

III. zasądza od P. S. na rzecz A. P. 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Małgorzata Kosicka

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 28 kwietnia 2021r. w sprawie VI P 304/20 Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie oddalił powództwo P. S. przeciwko A. P. o wydanie świadectwa pracy i dokumentów z akt osobowych i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania sądu rejonowego:

Powód P. S. był zatrudniony u pozwanego prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) (...) A. P. w okresie od 1 marca 2010 r.

do 30 listopada 2020 r. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku handlowca. A. P. wypowiedział powodowi umowę o pracę z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. Powód został zobowiązany do wykorzystania należnego mu urlopu wypoczynkowego i zwolniony z obowiązku świadczenia pracy do końca okresu wypowiedzenia, tj. do 30 listopada 2020 r. Powód 29 listopada 2020 r. podjął próbę kontaktu z pozwanym, jednak wobec nieodebrania przez niego telefonu, wysłał sms z informacją, że stawi się w siedzibie firmy następnego dnia o godzinie 16:00, aby się rozliczyć i odebrać swoje rzeczy.

30 listopada 2020 r. podczas krótkiej rozmowy telefonicznej pozwany odmówił spotkania z P. S., zaproponował rozmowę za pośrednictwem prawnika. Pozwany odmówił powodowi wstępu na teren zakładu, jego rzeczy osobiste pozostawił spakowane przy ogrodzeniu. Zadeklarował wypłatę wynagrodzenia w dniu 10 grudnia 2020 r. Pozwany wysłał powodowi świadectwo pracy za pośrednictwem poczty. P. S. potwierdził własnoręcznym podpisem odbiór świadectwa pracy w dniu 3 grudnia 2020 r.

Sąd rejonowy uznał powództwo za nieuzasadnione i niezaskługujące na uwzględnienie.

Sąd I instancji przywołał treść art. 97 § 1 k.p., zgodnie z którym w związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku pracy pracodawca jest obowiązany wydać pracownikowi świadectwo pracy w dniu, w którym następuje ustanie stosunku pracy, jeżeli nie zamierza nawiązać

z nim kolejnego stosunku pracy w ciągu 7 dni od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia poprzedniego stosunku pracy.

Jeżeli z przyczyn obiektywnych wydanie świadectwa pracy pracownikowi

albo osobie przez niego upoważnionej w tym terminie nie jest możliwe, pracodawca w ciągu 7 dni od dnia upływu tego terminu przesyła świadectwo pracy pracownikowi lub tej osobie

za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041) albo doręcza je w inny sposób. Świadectwo pracy dotyczy okresu lub okresów zatrudnienia, za które dotychczas nie wydano świadectwa pracy.

Powód w niniejszym postępowaniu twierdził, że pozwany nie wydał mu świadectwa pracy w terminie. Oświadczył, że otrzymał świadectwo pracy w styczniu 2021 r. Ciężar udowodnienia faktu wydania świadectwa pracy spoczywał na pozwanym jako pracodawcy. Pozwany dołączył

do akt sprawy dowód nadania i doręczenia świadectwa pracy opatrzonej datą doręczenia 3 grudnia 2020 r. i podpisem powoda. Świadectwo pracy zostało wysłane na adres zamieszkania ujawniony

w aktach osobowych powoda. Był to dla sądu rejonowego wystarczający dowód do przyjęcia,

że pozwany zachował termin wydania świadectwa pracy z art. 97 § 1 k.p. Co prawda powód kwestionował autentyczność jego podpisu na potwierdzeniu odbioru, jednak kwestia ciężaru dowodu w tym wypadku spoczywała na powodzie. W ocenie sądu I instancji powód w żaden sposób nie wykazał w trakcie procesu nieskuteczności doręczenia mu świadectwa pracy.

W zakresie roszczenia o wydanie pozostałych dokumentów, już w odpowiedzi na pozew A. P. podniósł, że powód nie składał nigdy formalnego wniosku o wydanie wymienionych przez powoda w pozwie dokumentów. Nadto pozwany zaprzeczył jakoby w aktach osobowych znajdował się dyplom inżyniera Wydziału (...), tym samym brak jest możliwości wydania powodowi takowego dokumentu. Roszczenie powoda w tej sytuacji Sąd rejonowy uznał za bezprzedmiotowe.

Sąd I instancji orzekł o kosztach postępowania na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. oraz

na podstawie § 9 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800) i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od ww. wyroku wniósł powód, zaskarżając wyrok w całości. P. S. zarzucił sądowi I instancji niezgodne ze stanem faktycznym ustalenia polegające na przyjęciu, że pozwany zachował termin do wydania świadectwa pracy zgodnie

z art. 97 § 1 k.p., powód potwierdził odbiór świadectwa pracy własnoręcznym podpisem

w dniu 3 grudnia 2020 r., pozwany dołączył do akt sprawy dowód nadania i doręczenia świadectwa pracy, opatrzonej datą 3 grudnia 2020 r. i podpisem powoda, powód nigdy nie wystąpił z wnioskiem o wydanie dokumentacji pracowniczej i nie przekazał przy zatrudnieniu pracodawcy dyplomu inżyniera Wydziału (...), a pozwany zaproponował powodowi rozmowę za pośrednictwem prawnika. W związku z powyższymi zarzutami, powód wniósł o uchylenie wyroku w całości, nałożenie na pozwanego przewidzianej kary za niewydanie w przewidzianym terminie świadectwa pracy pracownikowi i zobowiązanie A. P. do wydania przetrzymywanego świadectwa pracy z poprzedniego miejsca zatrudnienia ((...) S.A.) oraz dyplomu inżyniera Wydziału (...). Dodatkowo, powód wniósł

o powołanie biegłego grafologa w celu potwierdzenia lub zakwestionowania podpisu złożonego na potwierdzeniu odebrania przesyłki.

W odpowiedzi na apelację, pełnomocnik pozwanego wniósł o jej oddalenie w całości jako bezzasadnej i o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd okręgowy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z art. 350 § 1 i 3 k.p.c. sąd może z urzędu sprostować w wyroku niedokładności, błędy pisarskie albo rachunkowe lub inne oczywiste omyłki. Sprostowania wyroku sądu I instancji może dokonać również sąd II instancji, jeżeli sprawa się przed nim toczy. Wobec niedokładnego oznaczenia przedmiotu sprawy w wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie z 28 kwietnia 2021 r., należało wyrok ten sprostować z urzędu poprzez określenie, że postępowanie to dotyczyło wydania świadectwa pracy oraz wydania dokumentu. O powyższym rozstrzygnięto w pkt I wyroku.

Apelacja powoda była nieuzasadniona.

W ocenie sądu okręgowego, sąd rejonowy w sposób prawidłowy dokonał analizy materiału dowodowego, poczynił ustalenia w zakresie stanu faktycznego oraz zastosował przepisy, skutkiem czego zaskarżony wyrok zawiera trafne i odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd

I instancji przeprowadził dowody ze świadków, zeznań stron oraz dokumentów, w szczególności zawierających regulacje dotyczące zakresu obowiązków powoda oraz jego odpowiedzialności pracowniczej, a także zasad, jakie miał stosować. Sąd okręgowy podziela dokonane przez sąd rejonowy ustalenia faktyczne i argumentację prawną przedstawioną w motywach zaskarżonego wyroku, przyjmując ustalenia i oceny tego sądu za własne w myśl art. 387 § 2¹ pkt 1 i 2 k.p.c.

Wyjaśnić należy, że celem postępowania apelacyjnego jest ponowne rozpoznanie sprawy pod względem faktycznym i prawnym, przy czym prawidłowa ocena prawna, może być dokonana jedynie na podstawie właściwie ustalonego stanu faktycznego sprawy, którego kontrola poprzedzać musi ocenę materialno-prawną. Jeżeli bowiem sąd I instancji błędnie ustali kluczowe

dla rozstrzygnięcia fakty, to nawet przy prawidłowej interpretacji stosowanych przepisów prawa materialnego, wydany wyrok nie będzie odpowiadał prawu. Innymi słowy, subsumcja

nie odpowiadających prawdzie przedmiotowo istotnych ustaleń faktycznych skutkuje naruszeniem prawa materialnego, a pamiętać należy, że kontroli w tym zakresie sąd odwoławczy dokonuje

z urzędu (por. uchwała SN z 31.01.2008r. III CZP 49/07, OSNC 2008/6/55, Biul. SN 2008/1/13, Wspólnota 2008/7/44, Prok. i Pr.-wkł. 2009/6/60).

Powód w apelacji zarzucił sądowi nieprawidłowe ustalenia faktyczne w zakresie zachowania terminu do wydania świadectwa pracy, podpisania przez powoda pokwitowania odbioru świadectwa pracy, niewystąpienia przez powoda o wydanie dokumentów z akt pracowniczych przed wytoczeniem powództwa i co do zaproponowania powodowi przez A. P. rozmowy za pośrednictwem prawnika. W ocenie sądu okręgowego powyższe zarzuty nie zostały przez powoda wykazane.

Wprawdzie zarzuty zawarte w apelacji nie odnoszą się wprost do przepisów, które w ocenie powoda naruszył sąd rejonowy, jednak po ich analizie sąd okręgowy powziął przekonanie, że P. S. zarzuca sądowi niewłaściwą ocenę dowodów przeprowadzonych

w postępowaniu, co prowadziło do dokonania nieprawidłowych ustaleń faktycznych, czyli naruszenie dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Oznacza to, że ustalone w toku postępowania fakty powinny być brane pod uwagę przy ocenie dowodów, natomiast tok rozumowania sądu, wskazujący na sposób rozpatrywania kwestii dowodowych powinien znaleźć odzwierciedlenie w motywach wyroku. Przepis ten stanowi wyraz zasady swobodnej oceny dowodów, którą rozumie się jako wybór, co do określonych środków dowodowych oraz

sposobu ich przeprowadzenia. Ramy swobodnej oceny dowodów są wyznaczone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc i wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 10.06.1999r., II UKN 685/98, Legalis).

Zdaniem sądu II instancji, sąd rejonowy dokonał prawidłowej oceny dowodów i jego ustalenia nie były błędne. Apelacja powoda stanowiła bowiem jedynie polemikę z ustaleniami sądu, bez przytoczenia argumentów i dowodów podważających logiczność ustaleń dokonanych przez sąd I instancji. Zarzut przekroczenia swobodnej oceny dowodów, skutkującej błędnymi ustaleniami faktycznymi, może być skuteczny tylko wtedy, gdy skarżący wykaże przekroczenie swobody sędziowskiej w zakresie powyższych kryteriów (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 17.04.2015 r., I ACa 1501/14, Legalis). Zaznaczenia wymaga, iż zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, samo przytoczenie w apelacji odmiennej, własnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego nie może być uznane za wystarczające do podważenia dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych oraz ich oceny i znaczenia jako przesłanek rozstrzygnięcia sprawy i nie uzasadnia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (wyroki Sądu Najwyższego: z 3.09.1969 r., PR 228/69, niepublikowany; z 7.01.2005r., IV CK 387/04, LEX nr 177263; z 15.04.2004 r., IV CK 274/03, LEX nr 164852).

Co do zasady wydanie świadectwa pracy powinno nastąpić w dniu, w którym dochodzi do ustania stosunku pracy. Zasada ta dotyczy jednak sytuacji, gdy pracownik wykonuje pracę w ostatnim dniu zatrudnienia i po jej ukończeniu odbiera od pracodawcy świadectwo pracy (por. E. Maniewska [w:] K. Jaśkowski, E. Maniewska, Komentarz aktualizowany do Kodeksu pracy, LEX/el. 2021, art. 97). W przedmiotowej sprawie bezsporne jest, że P. S. nie wykonywał pracy 30 listopada 2020 r., bowiem został przez pracodawcę zwolniony z tego obowiązku z okresie wypowiedzenia. Tym samym w ocenie sądu zachodziła obiektywna przeszkoda do wydania powodowi świadectwa pracy w ostatnim dniu trwania umowy o pracę, o której mowa w art. 97 § 1 zd. 2 k.p.: jeżeli wydanie świadectwa w ten sposób jest niemożliwe z przyczyn obiektywnych, to pracodawca jest obowiązany w terminie 7 dni wysłać świadectwo za pośrednictwem operatora pocztowego albo doręczyć w inny sposób. A. P. udowodnił w niniejszym postępowaniu, że wypełnił powyższy obowiązek, tj. 1 grudnia 2020 r. nadał do powoda przesyłkę zawierającą świadectwo pracy.

Należy wskazać, że stosownie do art. 321 k.p.c. sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. W przedmiotowym postępowaniu, P. S. wnosił o zobowiązanie pozwanego do bezzwłocznego wydania powodowi świadectwa pracy. Prawidłowo zatem sąd I instancji ocenił, że powództwo P. S. nie zasługiwało na uwzględnienie, ponieważ na dzień jego rozpoznania powód otrzymał już od pozwanego świadectwo pracy. W związku z tym orzeczenie o zobowiązaniu A. P. do wydania świadectwa pracy było bezzasadne. Roszczenie apelacji dotyczące nałożenia na pozwanego kary za niewydanie pracownikowi świadectwa pracy w przewidzianym terminie było zaś niedopuszczalne w świetle art. 383 k.p.c., zgodnie z którym w postępowaniu apelacyjnym nie można rozszerzyć żądania pozwu ani występować z nowymi roszczeniami. Jednakże w razie zmiany okoliczności można żądać zamiast pierwotnego przedmiotu sporu jego wartości lub innego przedmiotu, a w sprawach o świadczenie powtarzające się można nadto rozszerzyć żądanie pozwu o świadczenia za dalsze okresy. W ocenie sądu, fakt wydania przez pozwanego powodowi świadectwa pracy nie stanowi zmiany okoliczności, o których mowa we wskazanym przepisie, bowiem do zmiany tych okoliczności doszło jeszcze przed wydaniem wyroku, co nie skutkowało modyfikacją powództwa w toku procesu przed sądem I instancji.

W odniesieniu zaś do zarzutów dotyczących błędnych ustaleń w zakresie niewystąpienia przez powoda o wydanie dokumentacji pracowniczej, zdaniem sądu II instancji, powód nie przedstawił dowodów, które dałyby sądowi rejonowemu podstawę do odmiennych ustaleń. Art. 94¹² k.p. przewiduje obowiązek wydania kopii całości lub części dokumentacji pracownika

lub byłego pracownika na jego wniosek złożony w formie pisemnej lub elektronicznej. P. S. nie załączył do pozwu ani nie złożył w dalszym toku procesu dowodów świadczących o wystąpieniu do pracodawcy o wydanie dokumentacji pracowniczej w formie przewidzianej w ww. przepisie. Stosownie do art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne – zdaniem sądu, powód nie udowodnił zasadności swojego powództwa w zakresie żądania wydania dokumentów z akt osobowych. Podkreślenia wymaga również fakt, że nawet w apelacji powód nie udowodnił, aby wystąpił do pracodawcy o wydanie dokumentów w przewidzianej prawem formie pisemnej lub elektronicznej.

W ocenie sądu okręgowego zarzuty powoda przedstawione w rozpoznawanej sprawie sprowadzają się w zasadzie jedynie do polemiki ze stanowiskiem sądu I instancji i jako takie nie zasługują na uwzględnienie. Należy bowiem wskazać, że sąd rejonowy dokonał wystarczającego uzasadnienia oceny dowodów, która doprowadziła do ustalenia stanu faktycznego. W uzasadnieniu apelacji powód nie wykazał, aby argumentacja sądu I instancji była sprzeczna z zasadami logicznego rozumowania, nie wykazał również dowodów sprzecznych z podstawą dokonanego domniemania. Odmienna ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w zasadzie odmienne wnioski wyprowadzone na podstawie tych samych okoliczności faktycznych pozostają jedynie w sferze dyskusji i nie są wystarczające do uznania, że sąd rejonowy dopuścił się obrazy przepisów postępowania. Zdaniem sądu okręgowego dokonane przez sąd I instancji ustalenia faktyczne, korespondują ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym i nie przekraczają określonych art. 233 § 1 k.p.c. granic swobodnej oceny dowodów. Sąd rejonowy dokonał powyższej oceny w sposób bezstronny, racjonalny zaś argumenty powoda nie mogą podważyć tych konstatacji sądu I instancji.

Mając na uwadze powyższe okoliczności sąd okręgowy uznał, iż skarżone rozstrzygnięcie sądu rejonowego było prawidłowe. Z tych względów sąd, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację jako bezzasadną, o czym orzekł w punkcie II sentencji wyroku.

O kosztach postępowania w drugiej instancji Sąd okręgowy orzekł w punkcie III sentencji wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. oraz art. 99 k.p.c. Kwota kosztów zastępstwa procesowego w wymiarze 120 zł została ustalona w oparciu o § 9 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800).